

Tobsectoren

Citation for published version (APA):

Lichtenberg, J. J. N. (2012). Tobsectoren. *BouwIQ*.

Document status and date:

Gepubliceerd: 01/01/2012

Document Version:

Uitgevers PDF, ook bekend als Version of Record

Please check the document version of this publication:

- A submitted manuscript is the version of the article upon submission and before peer-review. There can be important differences between the submitted version and the official published version of record. People interested in the research are advised to contact the author for the final version of the publication, or visit the DOI to the publisher's website.
- The final author version and the galley proof are versions of the publication after peer review.
- The final published version features the final layout of the paper including the volume, issue and page numbers.

[Link to publication](#)

General rights

Copyright and moral rights for the publications made accessible in the public portal are retained by the authors and/or other copyright owners and it is a condition of accessing publications that users recognise and abide by the legal requirements associated with these rights.

- Users may download and print one copy of any publication from the public portal for the purpose of private study or research.
- You may not further distribute the material or use it for any profit-making activity or commercial gain
- You may freely distribute the URL identifying the publication in the public portal.

If the publication is distributed under the terms of Article 25fa of the Dutch Copyright Act, indicated by the "Taverne" license above, please follow below link for the End User Agreement:

www.tue.nl/taverne

Take down policy

If you believe that this document breaches copyright please contact us at:

openaccess@tue.nl

providing details and we will investigate your claim.

Tobsectoren

woensdag 4 april 2012 129x gelezen

Als je bij een bouwproject wat wilt bereiken, is de kans groot dat er remmers aan tafel zitten. De innovators en early adopters zijn immers in de minderheid. Het verklaart waarom de bouwwereld qua innovatie op slot zit. Sinds de industriële revolutie is het aantal partijen rondom een bouwwerk alleen maar gegroeid. Dat is allemaal prima zolang er toegevoegde waarde is, maar voor innovatie is het dodelijk. En dat blijkt ook, want de bouw heeft een conservatieve reputatie.

Ook nu, midden in de crisis, vinden we zelf wel dat er het nodige aan het veranderen is. Maar als je een beetje kritisch bent, gaat het daarbij nog slechts om veranderingen in de vraag. De gebruiker was buiten beeld geraakt. We zagen gebouwen als beleggingsobjecten en niet als dingen waarin mensen moeten wonen of werken. In een teruglopende markt moet je je onderscheiden om in de race te blijven. En hebben we nu de gebruiker herontdekt. Zeker een belangrijke basis voor innovatie, maar daarmee is die er nog niet.

De afgelopen decennia moest de bouwwereld nauwelijks veranderen. Een bedrijf denkt óf dat het leven gewoon doorgaat, ofwel het zit met de handen in het haar hoe innovatie in daden om te zetten. De branche is ook te versnipperd om op bedrijfsniveau het totaalprobleem te kunnen doorzien. Elke rol is beperkt en niemand is eigenaar van het integrale probleem. Er is daardoor nu veel innovatie op dingetjesniveau, maar nauwelijks op gebouwniveau. Als het over de grote zaken gaat zoals energie, duurzaamheid, krimp of vergrijzing, voelen we ons niet aangesproken. Heel erg jammer, want met ruim 40 procent van het energieverbruik zou de bouw in zijn eentje de totale overheidsambitie kunnen realiseren. Of zou de bouw de zorg kunnen faciliteren zodat het tekort in die sector op basis van efficiëntie beperkt blijft.

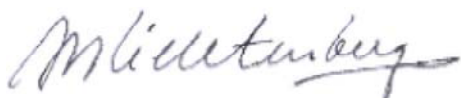
De bouw wordt als een low-tech branche gezien en komt daardoor niet hoog op de innovatieagenda te staan. Ook nu weer bij de 1,5 miljard euro van Maxime Verhagen wordt de bouw niet als topsector aangemerkt. En dat terwijl de impact van onze branche zo enorm zou kunnen zijn. Als we maar zouden worden getraind en worden

Deze website maakt gebruik van cookies.

Akkoord

begeleid om te innoveren, en de kennis van universiteiten en andere kennisinstellingen zouden kunnen inhaleren. Er zal beslist wat veranderen, maar over de veranderingssnelheid ben ik somber. Er wordt alleen maar bezuinigd waardoor iedereen wel wakker wordt, maar waarmee de noodzakelijke mechanismen niet van de grond komen. De bouw zal uiteindelijk de snel opkomende kwalitatieve vraag niet aankunnen, maar als we daar achterkomen is de achterstand enorm. We zullen als maatschappij dan pas worden gestraft voor de kansen die we nu laten lopen.

Intussen tobben we door.

Jos Lichtenberg
Hoofdredacteur *bouwIQ*

Bekijk meer over: [Procesinnovatie](#)

Renda, kennisnetwerk bestaande bouw is een uitgave van Aeneas.
© 2014 www.renda.nl - alle rechten voorbehouden.

Deze website maakt gebruik van [cookies](#).